

Yanvar, 2025-Yil

**"DUNYONING ISHLARI" ASARINING O'ZBEK ADABIYOTI VA
MADANIYATIDAGI O'RNI**

Boboqulova Gulrux Sharipovna

BuxDU ingliz tili o'qituvchisi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14711454>

Annotatsiya. Ushbu maqolada yozuvchi O'tkir Hoshimov qalamiga mansub "Dunyoning ishlari" qissasi haqida atroflicha fikr yuritiladi. Bu asarni yaqqol onalar haqida deb baralla aytishimiz mumkin, chunki adib bu asarida onalar haqida juda ko'plab kichik-kichik hikoyalarni keltirib o'tadi. Bu asarni o'qir ekansiz voqealar sizning o'tmishingizda bo'lib o'tayotganday seziladi va kitobni tutilmasdan o'qiysiz. Bu kitobda "Butun dunyo onalari bu asarni o'qishini xohlardim" degan jumla bor. Bu jumla orqali asar butun dunyo onalari haqida ekanligi yoqqol aks etgan.

Kalit so'zlar: Madaniyat, qaramonlar obraz, yozuvchi, adbiyot, meros, mahorat, badiiy, axloqiy, adabiy.

**МЕСТО «ПРОИЗВЕДЕНИЙ МИРА» В ЛИТЕРАТУРЕ И КУЛЬТУРЕ
УЗБЕКИСТАНА**

Аннотация. В данной статье рассматривается рассказ писателя О'ткира Гашимова «Мировые дела». Можно однозначно сказать, что это произведение о матерях, потому что в этом произведении писательница рассказывает много маленьких историй о матерях. Когда вы будете читать эту книгу, у вас возникнет ощущение, будто события происходят в вашем прошлом, и вы прочитаете книгу, не попадаясь на глаза. В этой книге есть предложение: «Я хочу, чтобы матери во всем мире прочитали эту книгу». Это предложение ясно показывает, что произведение о матерях всего мира.

Ключевые слова: Культура, образ родственников, писатель, литература, наследие, мастерство, художественное, нравственное, литературное.

**THE PLACE OF "THE WORKS OF THE WORLD" IN UZBEKISTAN LITERATURE
AND CULTURE**

Abstract. This article discusses the story of the writer O'tkir Gashimov "World Affairs". It can be definitely said that this work is about mothers, because in this work the writer tells many small stories about mothers. When you read this book, you will have the feeling that the events are happening in your past, and you will read the book without catching your eye. In this book there is a sentence: "I want mothers all over the world to read this book." This sentence clearly shows that the work is about mothers all over the world.

Keywords: Culture, image of relatives, writer, literature, heritage, skill, artistic, moral, literary.

O'tkir Hoshimovning "Dunyoning ishlari" asari o'zbek adabiyoti va madaniyatida muhim o'rin tutadi uning eng sara asarlaridan biri bo'lib, unda muallifning ijtimoiy, axloqiy va falsafiy qarashlari o'z ifodasini topgan. "Dunyoning ishlari" asari O'tkir Hoshimovning ijodiy merosida alohida o'rin tutadi va o'zbek adabiyoti hamda madaniyatida katta ahamiyatga ega. Bu asar orqali milliy qadriyatlar, ijtimoiy va axloqiy masalalar chuqur yoritilgan bo'lib, u o'zbek madaniy merosining boyitilishiga katta hissa qo'shgan. Hoshimovning bu asari o'z davrida va bugungi kunda ham o'quvchilar va adabiyotshunoslar tomonidan katta qiziqish bilan o'rganilmoqda "Dunyoning ishlari" asarida Hoshimovning badiiy mahorati va adabiy tilining o'ziga xos jihatlarigaqqol ko'zga tashlanadi. Asarda ko'tarilgan asosiy mavzular: insoniy qadriyatlar, axloqiy muammolar, ijtimoiy adolat bo'lib yuzuvchu tomonida o'quvchiga juda tushunarli va manzmunli qilib etkazilgan. Hoshimovning asarida jamiyatning muhim muammolariga qanday yondashilgani, ayniqsa ona obrazi juda bir tasvirlanganki, hayotda har bir ona o'z farzandiga qanday muomia qilshi yoki bo'lmsa o'g'lining onaga nisbatan mig'illab xafa holatda gapirganida uning jahlini chiqarmaslikka, va madaniyatli qilib tushuntirishini tasvirlagan. Ona obrazida haqiqiy sofdillik, ko'ngil ranjitmaslik, o'z o'g'lini naqadar yxshi ko'rishi va chiroyli odob bilan javob berishi – bu o'zbekadabiyotida v madniyatida namuna desak mubolag'a bo'lmatdi. Asarda har bir qahramonning xarakrei, uning duyoqarshi, muomilasi , o'sha davrdagi ijtimoiy hayot, va shu davr ijtimoiy – madaniy sharoitlar badiiy vositalar bilan yoritilgan. O'.Hoshimov o'zining hayotiy tajribalasi orqali qahramonlar xarakteri, badiiy mahorati, falsafiy va ijtimoiy qarashlari, hamda o'zbek adabiyotiga qo'shgan hissasi batafsil yoritiladi. Bu asar bir necha jihatdan alohida ahamiyatga ega bo'lib, quyidagi nuqtalarda o'z aksini topadi:

1. Badiiy uslubda: Hoshimovning asarda qo'llagan badiiy uslubi o'zbek adabiyotida yangi yo'nalishlarni ochib berdi. Uning o'tkir satira va chuqur psixologik tahlillari o'quvchini hayotiy muammolar haqida o'ylashga majbur qiladi.

Realizm va milliy ruh: Asarda oddiy insonlarning kundalik hayoti orqali milliy ruh va an'analar aks ettirilgan. Bu jihat Hoshimovni o'zbek adabiyotining realistik an'analariga sodiq bo'lgan yozuvchi sifatida ko'rsatadi.

2. Jamiyatdagi muammolarni yoritishda: "Dunyoning ishlari"da ijtimoiy adolatsizlik, ma'naviy qadriyatlarning yo'qolishi, insoniylik va axloqiy me'yorlarning buzilishi kabi muhim

mavzular ko'tarilgan. Bu masalalar o'sha davr jamiyatining ijtimoiy-madaniy hayotiga teran nazar bilan qarash imkonini beradi.

Milliy qadriyatlarni targ'ib qilishda: Asarda milliy urf-odatlar, an'analar va qadriyatlar haqida chuqur mushohadalar yuritiladi. Bu esa milliy o'zlik va o'zbek madaniyatining rivojlanishida katta ahamiyat kasb etadi.

3. Insoniy qadriyatlar va falsafiy fikrlar va axloqiy masalalarda: Asarda insoniy axloq, mehr-muhabbat, halollik kabi qadriyatlar yoritiladi. Hoshimovning bu jihati o'zbek adabiyotining ma'naviy merosini boyitishga xizmat qiladi. Falsafiy mushohadalarda: Hoshimov inson hayoti va taqdiri haqida chuqur falsafiy mushohadalarni keltirib chiqaradi. Bu esa o'zbek adabiyotida hayot va o'lim, yaxshilik va yomonlik kabi abadiy mavzularni chuqurroq tushunishga yordam beradi.

4. O'zbek madaniyatida asarning ta'siri: "Dunyoning ishlari" o'zbek adabiyotida o'ziga xos o'rin egallab, yangi adabiy va ijtimoiy oqimlarning shakllanishiga turtki berdi. Bu asar ko'plab yozuvchilar va adabiyotshunoslar uchun ilhom manbai bo'lib xizmat qilgan. Hoshimovning asari o'zbek madaniyatining ajralmas qismi bo'lib, uning falsafiy va ijtimoiy mavzulari bugungi kunda ham dolzarbligini yo'qotmagan.

Xulosa qilib aytganda O'tkir Hoshimovning Dunyoning ishlari qissasini o'qib ham ma'naviy ham axloqiy bilim va ko'kikmaga ega bo'lamiz. Yoshlarimizga kelajak avlod tarbiyasi uchun ajoyib manba bo'lib xizmat qiladi. Ayniqsa onalarga bo'lgan tushuncha va e'tibor ijobiy tomonga yuksaldi, har bir inson o'z ota onasiga vaqtida e'tiborli bo'lishga undaydi.

REFERENCES

1. Hoshimov O'. Dunyoning ishlari - qissa. T. - o'qituvchi -2018
2. Hoshimov O'. Yarim asr daftari. T. -2014
3. M. Fayzullayeva "Badiiy tarjima va bu jarayonda yuzaga keluvchi muammolar" // Journal of Science-Innovative Research in Uzbekistan, 1-jild, 8-son, 2023-yil, noyabr.
4. Sh. A. Yangiboyeva "Tarjimashunoslik: muammolar, yechimlar va istiqbollar" //, Academic Research in Modern Science, 2022-yil.
5. "Tarjima jarayonida yuzaga keladigan muammolar" – M. Xolbekov, Tahlil va Tadqiqotlar, 2023-yil.
6. Sh. Choriyeva "Badiiy tarjimada uchraydigan asosiy muammolar" //, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti konferensiyalari, 2024-yil, dekabr.
7. S. Shermatova va M. Odiljonova "Tarjimada uchraydigan asosiy xatolar" //, CyberLeninka ilmiy maqolalar to'plami, 2023-yil.

Yanvar, 2025-Yil

8. S. Atabayev "Tarjima jarayonida uchraydigan leksik va grammatik muammolar" // Nauchniy Impuls, 2023-yil.
9. D. Nodirjonovna "Adabiy nasrni tarjima qilishdagi muammolar va ularning yechimlari" // Web-Journal, 2023-yil

MODERN SCIENCE
& RESEARCH